

طرح شاخص مدیران خرید

تیر ماه ۱۳۹۹

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی و پایش اصل ۴۴

۵۵/۲۵

شاخص صنعت – دوره بیست و دوم

✓ عدد شاخص کل بخش صنعت (۵۵/۲۵) نشان دهنده بهبود فعالیت‌های صنعتی در تیرماه است که این روند افزایشی نسبت به خرداد ماه (۵۶/۸) اندکی با کاهش روبرو بوده است.

✓ شدت گرفتن روند کاهشی شاخص موجودی مواد اولیه (۳۹/۵۳) در شرایطی که شاخص میزان سفارشات مشتریان (۵۸/۸۵) نسبت به ماه قبل افزایش داشته، تولیدکنندگان را در تأمین سفارشات مشتریان و حفظ کیفیت کالاها با مشکل روبرو کرده است.

✓ شاخص قیمت خرید مواد اولیه (۹۴/۷۴) که بیشترین مقدار خود را تاکنون ثبت نموده و علاوه بر این که برنامه‌ریزی تولیدکنندگان را مختل نموده با شدیدترین افزایش در شاخص قیمت محصولات تولید شده (۷۶/۱۶) نیز همراه بوده است.

۴۵/۴۷

شاخص کل اقتصاد – دوره دهم

✓ عدد شاخص کل اقتصاد (۴۵/۴۷) نشان می‌دهد اکثر بنگاه‌های اقتصادی وضعیت فعالیت خود را نسبت به خرداد ماه اندکی بدتر (۴۸/۴۱) گزارش داده‌اند.

✓ شاخص موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده (۳۵/۲۹) بدترین زیرشاخص بوده و طی ۳ ماه گذشته کمترین مقدار را به ثبت رسانده است و اکثر فعالان اقتصادی به شدت با کمبود مواد اولیه و لوازم مورد نیاز خود روبرو هستند.

✓ شاخص سفارشات جدید مشتریان ۴۶/۴ است که به علت کاهش تقاضا در بخش خدمات و ساختمان نسبت به ماه قبل (۵۱/۰۵) با کاهش روبرو بوده است.

✓ شاخص میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی (۴۹/۳۷) نسبت به ماه قبل افزایش داشته ولیکن تبعات ناشی از همه‌گیری بیماری کووید ۱۹ به ویژه ادامه تعطیلی‌ها در برخی از زیربخش‌های خدمات به کاهش اشتغال در تیرماه منجر شده است.

شاخص مدیران خرید کل اقتصاد

بر اساس آخرین نتایج مؤسسه IHS از PMI در منطقه یورو، کسب و کارها در ماه جولای قویترین رشد را طی دو سال اخیر گزارش کرده‌اند. شاخص تولید ترکیبی در ماه جولای ۵۴/۸ (در ژوئن) ۴۸/۵) بیشترین رقم طی ۲۵ ماه گذشته داشته‌است. همچنین شاخص فعالیت‌ها در بخش خدمات ۵۵/۱ در ماه جولای (۴۸/۳ در ژوئن) و شاخص تولید در بخش صنعت ۵۴ (در ماه ژوئن) بیشترین افزایش را طی ۲ سال اخیر داشته‌اند. براساس این گزارش، کسب و کارها در منطقه یورو بعد از ماه فوریه برای اولین بار افزایش داشته‌اند و براساس داده‌های حاصل از PMI دلیل این که کسب و کارها با بیشترین رشد طی دو سال اخیر روبرو بوده‌اند بازگشت به کار فعالیت‌ها پس از مدتی بسته بودن به دلیل جلوگیری از شیوع کووید ۱۹ می‌باشد.

طبق نظرسنجی انجام شده از بنگاه‌های اقتصادی کشور، شاخص مدیران خرید برای کل اقتصاد ایران در تیر ماه، ۴۵/۴۷ به دست آمده‌است که نسبت به خرداد ماه (۴۸/۴۱) کمتر شده است. در تیر ماه کل زیرشاخص‌های اصلی محاسبه شده زیر ۵۰ بوده‌اند، این روند نشان می‌دهد که علی‌رغم ادامه وضعیت نسبی رونق در بخش صنعت، بخش خدمات کماکان در وضعیت نامناسبی به سر می‌برد و با توجه به سهم آن در کل اقتصاد، منجر به کاهش شامخ کل اقتصاد شده‌است. در مجموع بنگاه‌های اقتصادی که در طرح شامخ شرکت کرده‌اند، شاخص موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده (۳۵/۲۹) کمترین مقدار را داشته و میزان سفارشات جدید مشتریان (۴۴/۲۹)، سرعت انجام و تحویل سفارش (۴۷/۷۱) و میزان فروش کالا و خدمات (۴۴/۶۹) در تیرماه را کمتر از مقدار آن در خردادماه ارزیابی کرده‌اند و در مقابل شاخص میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی (۴۷/۳۹) با کمی افزایش نسبت به ماه قبل روبرو بوده است.

جدول ۱: شامخ کل اقتصاد - شاخص مدیران خرید (PMI) تیر ماه ۱۳۹۹

شاخص	اردیبهشت ۹۹	خرداد ۹۹	تیر ۹۹
شامخ کل اقتصاد	۵۰/۱۷	۴۸/۴۱	۴۵/۴۷
میزان فعالیت‌های کسب و کار	۵۵/۲۲	۵۱/۰۵	۴۶/۴۰
میزان سفارشات جدید مشتریان	۵۱/۳۶	۴۹/۲۸	۴۴/۳۹
سرعت انجام و تحویل سفارش	۵۳/۱۹	۵۲/۰۷	۴۷/۷۱
موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۳۷/۱۲	۴۰/۹۹	۳۵/۲۹
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۴۶/۳۵	۴۴/۷۶	۴۹/۳۷
قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۸۹/۰۵	۹۱/۹۴	۸۹/۵۲
موجودی محصول در انبار یا کارهای معوق	۴۸/۹۹	۴۸/۴۰	۴۲/۷۸
میزان صادرات کالا یا خدمات	۴۳/۷۴	۴۳/۹۶	۴۲/۸۸
قیمت محصولات تولید شده یا خدمات ارائه شده	۶۵/۱۱	۷۱/۳۹	۷۰/۰۵
مصرف حامل‌های انرژی	۵۷/۵۲	۵۷/۸۷	۵۲/۹۲
میزان فروش کالاها یا خدمات	۵۵/۵۰	۴۷/۶۹	۴۴/۶۹
انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده	۵۸/۷۰	۵۰/۸۳	۴۴/۶۴

➤ شاخص موجودی مواد اولیه و لوازم خریداری شده (۳۵/۲۹) طی سه ماه گذشته به کمترین میزان خود رسیده‌است و اکثر بنگاه‌های اقتصادی علاوه بر مشکل کمبود مواد اولیه و لوازم مورد نیاز با کاهش در موجودی انبار (۴۲/۷۸) نیز روبرو هستند که در مدیریت تأمین سفارشات جدید مشتریان اختلال ایجاد کرده‌است.

➤ شاخص میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی (۴۹/۳۷) همچنان کمتر از ماه قبل گزارش شده‌است اما در مجموع این شاخص از اسفند ۹۸ تاکنون بیشترین مقدار خود را داشته‌است و این افزایش عمدتاً ناشی از ادامه فعالیت‌ها در بخش صنعت و افزایش میزان سفارشات جدید و به تبع آن افزایش استخدام در این بخش است. این در حالیست که شاخص در بخش ساختمان (علیرغم افزایش در خرداد) در تیرماه با کاهش روبرو بوده و بخش خدمات نیز همچنان کاهش در میزان استخدام را تجربه می‌کند.

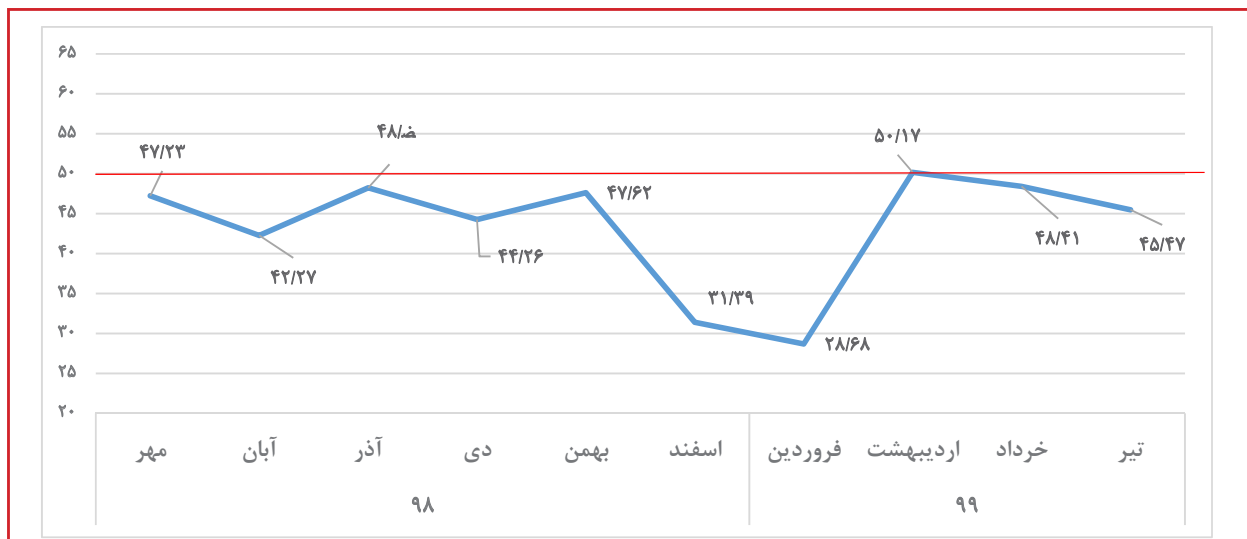
➤ شاخص سفارشات جدید مشتریان در تیرماه ۴۶/۴ است که نسبت به ماه قبل (۵۱/۰۵) با کاهش روبرو بوده است که نشان می‌دهد کسب و کارها به ویژه در در بخش خدمات و ساختمان در شرایط چالش برانگیز ناشی از شیوع دوباره کووید ۱۹، با کاهش تقاضا روبرو هستند.

➤ شاخص قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم خریداری شده (۸۹/۵۲)، پس از دو ماه افزایش پیاپی، اندکی کاهش پیدا کرد ولیکن هنوز در محدوده قرمز قرار دارد که دلیل اصلی این موضوع هم نوسانات شدید قیمت‌ها و افزایش نرخ ارز در تیرماه بوده است.

➤ شاخص انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت‌ها در ماه آینده (۴۴/۶۴) به جز اسفند ۹۸، کمترین میزان را از ابتدا تاکنون به ثبت رسانده است. این کاهش با کمبود شدید مواد اولیه و لوازم خریداری شده، کاهش در موجودی انبار، بی‌ثباتی قیمت‌ها، اوج گرفتن دوباره شیوع بیماری کرونا و مصادف شدن کارخانه‌ها با تعطیلات تابستانی دور از انتظار نیست.

در مجموع اکثر بنگاه‌های اقتصادی در بخش خدمات (به جز تعدادی از بنگاه‌های بخش خرده فروشی و تعمیرات و سایر خدمات) همچنان در اثر تبعات شیوع ویروس کرونا به ویژه با اوج‌گیری دوباره آن و همچنین تغییرات شدید نرخ ارز، به شرایط باثبات و بهبود در فعالیت‌ها بازنگشته‌اند و وضعیت را بدتر از ماه‌های قبل همراه با نرخ کاهش بیشتر در فعالیت‌ها گزارش کرده‌اند.

نمودار ۱: مقایسه شاخص کل اقتصاد در ده ماه گذشته (دوره اول تا دهم)

شاخص مدیران خرید در بخش صنعت

شاخص بخش صنعت در ماه تیر، ۵۵/۲۵ است که اندکی کاهش نسبت به ماه قبل (۵۶/۸۰) را نشان می‌دهد. نتایج در بخش صنعت نشان می‌دهد که بیش از نیمی از کسب و کارها در این بخش در تیرماه وضعیت کسب و کار خود را بهتر از خرداد ماه ارزیابی کرده‌اند. با این همه، محدودیت‌های ناشی از ویروس کووید ۱۹ در تیرماه نتوانست مانع ادامه فعالیت‌ها در بخش صنعت باشد و این کاهش نیز به دلیل کم شدن مواد اولیه در بسیاری از بنگاه‌های تولیدی است که باعث شده با ظرفیت‌های پایین‌تر از توان تولیدی خود کار کنند، هرچند که کمبود مواد اولیه و نوسان قیمت‌ها، شرایط را تا حدودی شکننده نموده است.

➤ شاخص تولید در بخش صنعت با عدد ۵۶/۴۷ نشان‌دهنده آنست که بیشتر بنگاه‌های اقتصادی در بخش صنعت وضعیت تولید در تیرماه را بهتر از خردادماه ارزیابی کرده‌اند اما نرخ بهبود شاخص نسبت به خردادماه (۵۸/۶۹) کاهش یافته است.

➤ شاخص موجودی مواد اولیه در تیرماه ۳۹/۵۳ است که نسبت به خرداد ماه (۴۲/۹۶) کاهش بیشتری داشته است و شدت گرفتن این روند کاهش نشان می‌دهد که اکثر فعالان اقتصادی با کمبود شدید مواد اولیه مواجه هستند و این موضوع باعث شده است تا بسیاری از خطوط تولید بلااستفاده مانده است و تولیدکنندگان به منظور مدیریت منابع موجود، ناچار به تولید در ظرفیت پایین‌تری از توان خود باشند و جهت تأمین سفارشات خود با مشکل روبرو هستند.

➤ شاخص قیمت مواد اولیه در تیرماه ۹۴/۷۴ بیشترین میزان خود را از ابتدای شروع طرح (مهر ۹۷) به ثبت رسانده است. این افزایش

بی‌رویه ناشی از نوسانات شدید نرخ ارز و به دنبال آن افزایش قیمت‌هاست و از آنجایی که اکثر صنایع در کشور مواد اولیه خود را از خارج وارد می‌کنند، برای تأمین ارز مورد نیاز به شدت با مشکل روبرو شده‌اند. شاخص قیمت فروش محصولات تولید شده نیز ۷۶/۱۶ است که این شاخص نیز طی یک سال گذشته بیشترین مقدار را نشان می‌دهد هر چند به دلایلی نظیر رقابتی بودن بازار و قدرت خرید مشتریان هنوز به میزان افزایش قیمت مواد اولیه افزایش نیافته‌است.

➤ شاخص میزان صادرات (۴۹/۴۵) و شاخص میزان فروش (۵۷/۲۸) در کل بخش صنعت در این ماه نسبت به ماه قبل افزایشی بوده است.

➤ در این ماه، انتظارات تولید برای ماه آینده (مردادماه) نیز با افت قابل توجه (۵۱/۳۷) نسبت به ماه قبل (۶۰/۸۶) مواجه شده و به پایین‌ترین میزان خود طی چهار ماه اخیر رسیده که به نظر می‌رسد بخشی از آن به دلیل شروع تعطیلات تابستانی بنگاه‌ها در مردادماه است.

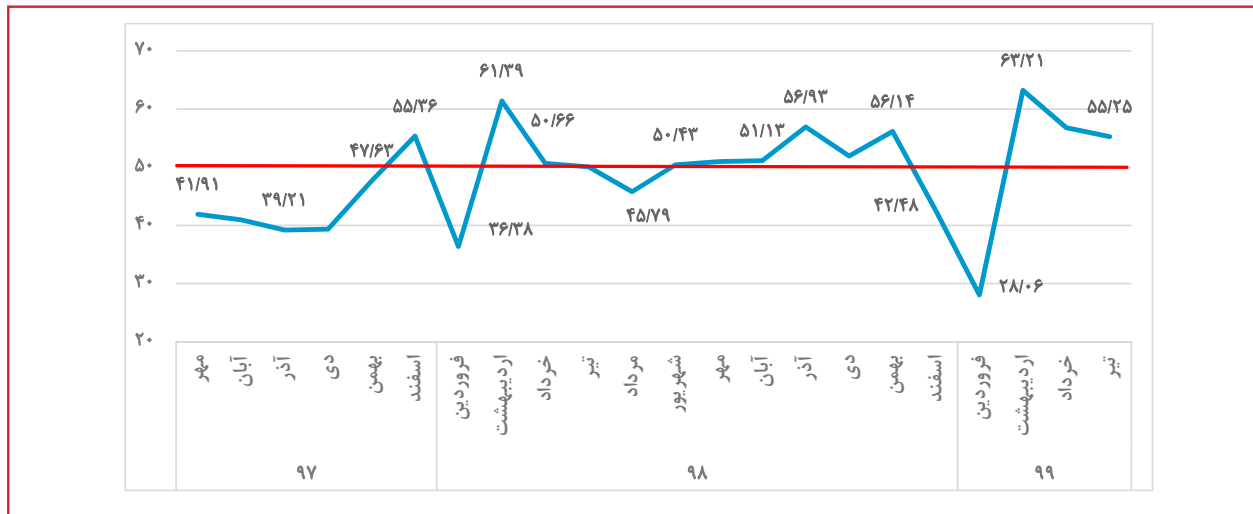
➤ در میان بنگاه‌های شرکت‌کننده طرح در بخش صنعت، برای صنایع چوب، کاغذ و مبلمان (۶۱/۹) بیشترین مقدار را نسبت به سایر صنایع و صنایع پوشاک و چرم (۴۵/۶) نیز کمترین مقدار شامخ را داشته‌اند و اکثر فعالان اقتصادی این بخش وضعیت را بدتر از خرداد ماه پیش بینی کرده‌اند.

عمده دلایل افت در بخش صنعت را می‌توان ادامه مشکل افزایش بی‌رویه قیمت مواد اولیه، نبود مواد اولیه و عدم تخصیص درست آن براساس ظرفیت تولید بنگاه‌ها برشمرد. بسیاری از فعالان اقتصادی در بخش صنعت (به ویژه در صنایع لاستیک و پلاستیک، نساجی و شیمیایی) که مواد اولیه مورد نیاز خود باید از طریق بورس کالا تهیه کنند، از آنجایی که نظارت صحیح بر روی نحوه عرضه و توزیع درست در بین خریداران صورت نمی‌گیرد، به علت عدم تخصیص مواد اولیه متناسب با ظرفیت‌های تولیدی با مشکل روبرو شده‌اند. در این میان ناهماهنگی در عرضه و تخصیص کالاها در بورس کالا عملاً باعث ایجاد رانت برای تعداد اندکی از افراد در بازار و افزایش بی‌رویه قیمت‌ها شده‌است درحالی‌که بسیاری از بنگاه‌های کوچکتر قادر به تهیه مواد اولیه مورد نیاز خود از بورس کالا نیستند. از سوی دیگر مشکلات بسیار زیاد در ثبت سفارشات و تخصیص ارز، تبعات اقتصادی را به همراه خواهد داشت که منجر به تأمین مواد اولیه و کالای مورد نیاز به صورت قاچاق می‌شود. همچنین افزایش شدید قیمت و کمبود مواد اولیه، در شرایطی که بسیاری از بنگاه‌های اقتصادی نیاز به واردات مواد اولیه دارند و مناسب نبودن کیفیت مواد اولیه داخلی در بعضی از کالاها، منجر به پایین آمدن کیفیت کالای تولیدی بنگاه‌ها شده و تولیدکنندگانی که کیفیت را مبنای کار خود قرار می‌دهند از صحنه رقابت حذف می‌شوند که این در نهایت به ضرر مصرف کننده می‌شود.

جدول ۲: شامخ صنعت - شاخص مدیران خرید (PMI) تیر ماه ۱۳۹۹

شاخص	اردیبهشت ۹۹	خرداد ۹۹	تیر ۹۹
شامخ کل صنعت	۶۳/۲۱	۵۶/۸۰	۵۵/۲۵
مقدار تولید محصولات	۷۱/۹۲	۵۸/۶۹	۵۶/۴۷
میزان سفارشات جدید مشتریان	۶۵/۸۵	۵۹/۶۲	۵۸/۸۵
سرعت انجام و تحویل سفارش	۶۵/۸۲	۵۸/۵۳	۵۴/۸۵
موجودی مواد اولیه خریداری شده	۴۳/۵۲	۴۲/۹۶	۳۹/۵۳
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۶/۲۴	۵۵/۸۱	۵۶/۴۹
قیمت خرید مواد اولیه	۸۶/۷۸	۹۲/۹۱	۹۴/۷۴
موجودی محصول نهایی در انبار	۵۱/۲۷	۴۶/۷۵	۴۴/۲۷
میزان صادرات کالا	۴۶/۲۵	۴۷/۳۰	۴۹/۴۵
قیمت محصولات تولیدشده	۶۶/۴۴	۷۲/۴۳	۷۶/۱۶
مصرف حامل‌های انرژی	۶۶/۲۱	۵۸/۹۵	۶۱/۸۳
میزان فروش محصولات	۶۸/۷۷	۵۴/۱۱	۵۷/۲۸
انتظارات تولید در ماه آینده	۶۳/۱۲	۶۰/۸۶	۵۱/۳۷

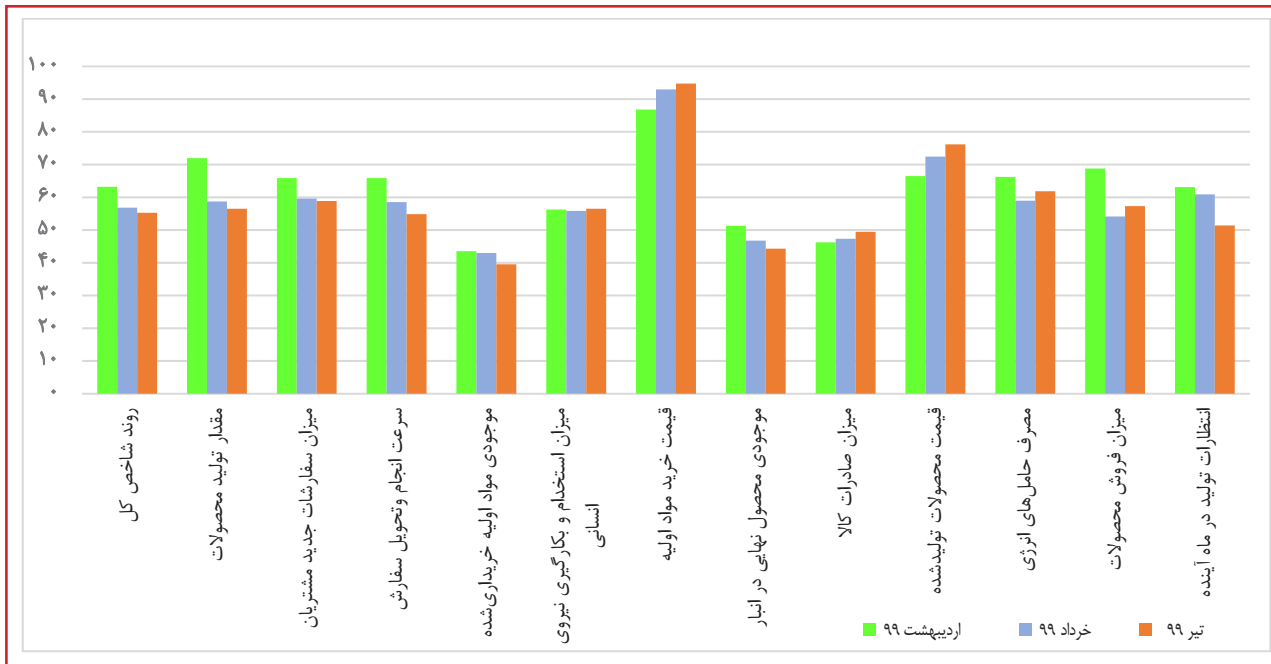
نمودار ۲: مقایسه روند شامخ بخش صنعت

جدول ۳: وضعیت شاخص‌های صنایع منتخب از نگاه طرح شاخص مدیران خرید - تیر ۱۳۹۹

شاخص	صنایع لاستیک و پلاستیک	صنایع فرآورده‌های نفت و گاز	صنایع نساجی	ماشین‌سازی و لوازم خانگی	صنایع کانی غیر فلزی	صنایع فلزی	صنایع غذایی	صنایع شیمیایی	چوب، کاغذ و مبلمان	وسایل نقلیه و قطعات وابسته	پوشاک و چرم	سایر صنایع
شامخ گروه	۵۳/۸	۵۶/۵	۵۴/۳	۵۳/۶	۵۴/۳	۵۵/۲	۵۴/۶	۵۵/۰	۶۱/۹	۵۵/۱	۴۶/۵	۶۱/۱
مقدار تولید محصولات	۵۷/۷	۵۳/۸	۶۰/۷	۵۶/۵	۶۰/۷	۵۱/۰	۵۵/۰	۵۶/۹	۶۰/۰	۶۰/۰	۴۵/۸	۷۸/۶
میزان سفارشات جدید	۶۵/۴	۶۷/۳	۶۰/۷	۵۸/۱	۶۴/۳	۵۶/۹	۵۵/۰	۵۶/۹	۷۲/۵	۶۰/۰	۳۳/۳	۵۰/۰
سرعت انجام و تحویل سفارش	۴۲/۳	۵۷/۷	۶۰/۷	۴۵/۲	۴۶/۴	۵۳/۹	۶۱/۳	۵۹/۵	۵۷/۵	۴۸/۶	۶۶/۷	۵۷/۱
موجودی مواد اولیه	۲۶/۹	۵۰/۰	۱۰/۷	۳۳/۹	۳۵/۷	۳۸/۲	۵۳/۸	۳۴/۵	۵۵/۰	۳۴/۳	۴۱/۷	۳۵/۷
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۳/۸	۴۶/۲	۵۳/۶	۵۹/۷	۴۶/۴	۶۷/۶	۴۸/۸	۵۶/۹	۵۵/۰	۵۷/۱	۵۴/۲	۷۱/۴
قیمت خرید مواد اولیه	۹۶/۲	۹۲/۳	۹۲/۹	۹۵/۲	۹۶/۴	۹۷/۱	۹۲/۵	۹۴/۸	۹۲/۵	۹۸/۶	۹۱/۷	۸۵/۷
موجودی محصول (انبار)	۳۸/۵	۴۸/۱	۳۵/۷	۴۱/۹	۵۰/۰	۳۴/۳	۵۲/۵	۵۲/۶	۳۵/۰	۴۱/۴	۶۲/۵	۴۲/۹
میزان صادرات کالا	۴۶/۲	۵۰/۰	۶۴/۳	۴۳/۵	۵۷/۱	۴۵/۱	۵۶/۳	۴۷/۴	۴۷/۵	۴۵/۷	۴۵/۸	۳۵/۷
قیمت محصولات تولیدشده	۷۶/۹	۸۸/۵	۷۵/۰	۸۷/۱	۶۷/۹	۸۵/۳	۶۲/۵	۸۱/۹	۷۷/۵	۷۱/۴	۷۵/۰	۵۰/۰
مصرف حامل‌های انرژی	۵۰/۰	۵۵/۸	۵۷/۱	۶۴/۵	۵۷/۱	۶۰/۸	۶۳/۸	۶۲/۱	۶۷/۵	۶۵/۷	۵۴/۲	۷۸/۶
میزان فروش محصولات	۶۵/۴	۵۵/۸	۵۳/۶	۵۴/۸	۶۰/۷	۵۰/۰	۶۰/۰	۶۰/۳	۷۰/۰	۵۱/۴	۳۷/۵	۶۴/۳
انتظارات تولید در ماه آینده	۴۲/۳	۴۴/۲	۳۹/۳	۴۵/۲	۷۵/۰	۵۴/۹	۵۱/۳	۴۹/۱	۴۵/۰	۴۷/۱	۲۹/۲	۵۷/۱

نمودار ۳: مقایسه شاخص‌های بخش صنعت در سه ماه منتهی به تیر ۹۹

برخی مشکلات اصلی در تیر ماه از دید فعالان اقتصادی:

- کاهش شدید عرضه و عدم تخصیص مناسب مواد اولیه در بورس کالا، منجر به کمبود مواد اولیه مورد نیاز صنایع و در نتیجه افزایش غیرمنطقی قیمت کالاها در بورس شده است و کالایی که قبلاً بدون واسطه مستقیماً تأمین می‌شده اکنون با کمبود و قیمت‌های بالاتر تهیه می‌شود. همچنین از یک سو، معطل ماندن خط تولید، احتمال تعدیل نیروی کار را بالا برده و از سوی دیگر طرف تقاضا بضاعت چین روند افزایش قیمتی را ندارد. (لاستیک پلاستیک و نساجی)
- سیاست‌های کارشناسی نشده در رابطه با بازگشت ارز صادراتی مشکلات فراوانی را برای صادرکنندگان ایجاد کرده و در آینده منجر به آسیب به صادرات و تولیدکنندگان خواهد شد.
- به دلیل کمبود نقدینگی قادر به حضور در بازارهای خارجی (مانند عراق و...) نیستند در حالیکه برخی کشورها به علت پایین بودن ارزش ریال، سفارشات دارند که نبود نقدینگی مانع این کار می‌شود. (صنایع تولید وسایل نقلیه و قطعات وابسته)
- با بالا رفتن قیمت مواد اولیه و قطعات، پیش‌بینی می‌شود تقاضای مشتریان پایین بیاید چون قدرت خرید کاهش پیدا می‌کند. از سوی دیگر پایین نگه داشتن قیمت‌ها نیز شرکت‌ها را متضرر خواهد کرد. (اطلاعات و ارتباطات)
- اکثر بنگاه‌های اقتصادی به دلیل مشکلات موجود در بانک مرکزی و سامانه ثبت سفارش، شامل تخصیص ارز توسط بانک مرکزی نشدند و ثبت سفارشات قبلی هم باطل شده و با کمبود نقدینگی و کمبود مواد اولیه روبرو شده‌اند.

معرفی طرح شامخ (شاخص مدیران خرید)

از میان شاخص‌های متنوع و گوناگون اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی انتشار می‌یابند، شاخص اقتصادی است که مورد پذیرش اکثر کشورهای توسعه‌یافته قرار دارد. در حال حاضر شاخص شامخ برای حدود ۲۹۰۰۰ بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور دنیا محاسبه و منتشر می‌شود. این شاخص که بر اساس پایش پرسشنامه‌ای به دست می‌آید، بینش آنی و تصویر سریعی از شرایط اقتصاد کلان به‌ویژه وضعیت رونق و رکود در بخش‌های صنعت و خدمات ارائه می‌دهد. ویژگی‌های این شاخص عبارتند از:

- ✓ داده‌های شامخ به صورت ماهانه در روزهای ابتدایی ماه و پیش از انتشار داده‌های رسمی منتشر می‌شود.
- ✓ شامخ، امکان مقایسه مستقیم بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه از طریق تولید داده‌های استاندارد شده را فراهم می‌سازد.
- ✓ داده‌ها در شامخ بر اساس مستندات واقعی کسب و کارها و نه بر اساس نظرات شخصی و حدس مدیران جمع‌آوری می‌شوند.
- ✓ به صورت مستمر و دقیق توسط بازارهای مالی، بانک‌های مرکزی، مراکز تصمیم‌گیری اقتصادی و رسانه‌ها در جهان پیگیری می‌شود.

در طرح شامخ، از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود به ۱۲ پرسش مطرح‌شده در قالب سه معیار وضعیت نسبت به ماه پیش (بهبتر شده، بدتر شده و یا تغییری نکرده است)، پاسخ دهند. در صورت انتخاب گزینه بیشتر از ماه قبل: عدد ۱، گزینه بدون تغییر: عدد ۰/۵ و گزینه کمتر از ماه قبل: عدد صفر برای آن پرسش ثبت می‌شود. مجموع حاصل ضرب درصد پاسخگویان به هر یک از گزینه‌ها در عدد همان گزینه، مبین عدد شامخ در آن پرسش است. در نهایت معیار سنجش این شاخص عددی بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد ۰ و ۱۰۰ به ترتیب به معنای آن است که ۱۰۰ درصد پاسخگویان گزینه "بدتر شده است" و "بهبتر شده است" را انتخاب نموده‌اند، عدد ۵۰ نشان‌دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است. بر این اساس، چنانچه عدد محاسبه‌شده زیر ۵۰ باشد، اما از عدد محاسبه‌شده ماه قبل بیشتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بدتر شدن وضعیت، کاهش یافته است. در مقابل، چنانچه عدد محاسبه‌شده بالای ۵۰ باشد اما از عدد ماه قبل کمتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بهبود وضعیت در مقایسه با ماه قبل، کاهش یافته است.

برای طراحی پرسشنامه و وزن‌دهی به ۵ پرسش اصلی در محاسبه عدد شامخ در اتاق ایران، از رویکردهای بین‌المللی با کمی تعدیل به صورت زیر استفاده شده است:

۱. مقدار تولید محصولات (پرسش اصلی با ضریب ۰.۲۵)
۲. میزان سفارشات جدید (پرسش اصلی با ضریب ۰.۳۰)
۳. سرعت انجام و تحویل سفارش (پرسش اصلی با ضریب ۰.۱۵)
۴. موجودی مواد اولیه (پرسش اصلی با ضریب ۰.۱۰)
۵. میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی (پرسش اصلی با ضریب ۰.۲۰)
۶. قیمت خرید مواد اولیه
۷. موجودی محصول نهایی در انبار
۸. میزان صادرات کالا
۹. قیمت محصولات تولیدشده
۱۰. مصرف حامل‌های انرژی
۱۱. میزان فروش محصولات
۱۲. انتظارات تولید در ماه آینده

شامخ در برخی از کشورها در ژوئن و جولای ۲۰۲۰

شامخ کل

شامخ صنعت

